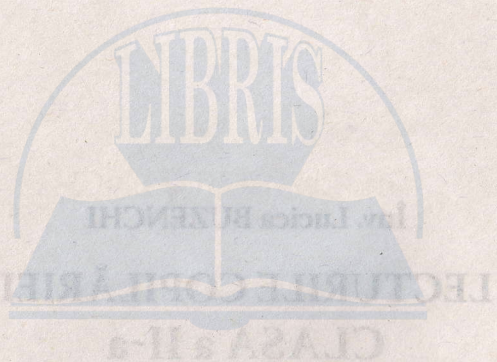




Înv. Lucica BUZENCHI

LECTURILE COPILĂRIEI

CLASA A II-A

CUPRINS

EMIL GÂRLEANU (1878-1914)	7
Aşa, o poveste.....	7
Cât un fir de neghină	10
Puişorii.....	14
ION CREANGĂ (1837-1889)	18
Amintiri din copilărie –fragment–I	18
Povestea unui om leneş	23
Fata babei şi fata moşneagului	27
Ioan Roată şi Vodă Cuza.....	38
DIMITRIE BOLINTINEANU (1825-1872)	47
Preda Buzescu	47
Muma lui Ştefan ce Mare	49
GEORGE COŞBUC (1866-1918)	52
Vestitorii primăverii.....	52
Concertul primăverii –fragment–	54
Iarna pe uliţă.....	57
Cântec.....	63
Jucăriile celui cuminte.....	65
Mureşul şi Oltul.....	67
Albina şi păianjenul.....	70
PETRE ISPIRESCU (1823-1887)	73
Țapul şi şarpele.....	73
Judecata vulpii.....	76
Sarea în bucate –fragment–	80
Tinerete fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte	88
Fata săracului cea isteată.....	103
Broasca ţestoasă cea fermecată	116

MIHAI EMINESCU (1850-1889)	128
La mijloc de codru.....	128
Revedere.....	130
Ce te legeni?... ..	132
Cu penetul ca sideful	134
Borta vântului	135
VASILE ALECSANDRI (1821-1890)	140
Primăvara.....	140
Dimineaţa	142
Bradul	144
IOAN SLAVICI (1848-1925)	147
Doi feţi cu stea în frunte	147
ŞTEFAN OCTAVIAN IOSIF (1875-1913)	163
Cântec.....	163
Gruia –fragment–	165
ALEXANDRU VLAHUŢĂ (1858-1919)	168
Ostrovul Mare. Ruini.....	168
În Vrancea –fragment–	170
În ajunul Crăciunului	174
GEORGE TOPÂRCEANU (1886-1937)	178
Cântec.....	178
Aeroplanul	180
LEGENDE POPULARE	182
Baba Dochia (folclor).....	182
Legenda privighetorii	184
Legenda ghiocelor	189
JEAN DE LA FONTAINE	196
Greierile şi furnica	196
JACOB LUDWIG GRIMM (1785-1863)	199
WILHELM KARL GRIMM (1786-1859)	199
Croitoraşul cel viteaz.....	199

Prințul fermecat	214
Prieteșugul dintre șoarece și pisică.....	222
Regina albinelor	227
HANS CHRISTIAN ANDERSEN (1805-1875).....	231
Degețica.....	231
Crăiasa Zăpezii.....	248
Prima poveste, care descrie o oglindă și cioburile ei	248
A doua poveste: Un băiețel și o fetiță.....	250
A treia poveste: Grădina cu flori a vrăjitoarei	258
A patra poveste: Prințul și prințesa.....	270
A cincea poveste: Mica hoată.....	280
A șasea poveste: Femeia laponă și femeia finlandeză.....	287
A șaptea poveste: Despre palatul Crăiesei Zăpezii și ce s-a mai întâmplat acolo	292
Mica Sirenă.....	300
Lebedele	336
LEWIS CARROLL (1832-1898).....	361
Alice în Țara Minunilor.....	361
Capitolul I Prin vizuina iepurașului.....	361
Capitolul II O baltă de lacrimi.....	370
Capitolul IX Povestea falsei broaște țestoase.....	380
Capitolul XI Cine a furat tarteles?	391
Capitolul XII Alice depune mărturie	400
L. FRANK BAUM (1856-1919)	410
Vrăjitorul din Oz Ciclonul.....	410
Cum a salvat-o Dorothea pe Sperietoare.....	416
Eliberarea Omului de Tinichea.....	426
Orașul Smaradelor din ținutul lui Oz	435
Acum descoperim cine e Oz cel Cumplit.....	452

21. Leul devine Regele animalelor.....	467
22. Țara quadlingilor	471
23. Glinda, Zâna cea Bună, îndeplinește dorința Dorotheei.....	475
24. Din nou acasă	481
JOSEPH RUDYARD KIPLING (1865-1936).....	482
Legenda Balenei:.....	482
De ce are Balena gâtul mic.....	482
Puiul de elefant.....	488
De ce are elefantul trompă.....	488
Vânătoarea lui Kaa	500
WILHELM HAUFF	540
Muc cel Mic.....	540
Povestea prințului cel neadevărat	558
ROBERT BROWNING.....	584
Fluierarul Pestriț din Hamelin	584



EMIL GÂRLEANU (1878-1914)

Scriitorul Emil Gârleanu s-a născut la Iași în anul 1878.

Devine cunoscut în literatură datorită schițelor și povestirilor sale, pe care le cuprinde în volumul „Din lumea celor care nu cuvântă”. Acestea înfățișează întâmplări dramatice ori pline de haz din viața găzelor, păsărilor sau animalelor.

Profund observator al vieții, Emil Gârleanu umanizează „lumea celor care nu cuvântă”, tratând-o cu înțelegere, blândețe și delicatețe.

Așa, o poveste...

 dată, într-un sat, i-am uitat numele, trăia un om, nici pe al ăstuia nu îl țin minte, un om sărac. Ia, acolo, un bordei, o capră și-o palmă de loc. Decât, în ogrăjoara asta, lângă gard, avea un măr domnesc, rotat, de ținea umbră la o turmă și făcea niște mere de să le pui pe tavă la mesele împărătești. E o bogăție să ai așa pom! Și bietul om împărțea din mere orișicui. Dar tot îi fura peste noapte. „Bre – își zicea în gând stăpânul –, de ce îmi fură dacă eu le dau așa?”. Pasămite, omul îi om! Pizma răsare în sufletul rău ca loboda

în grădina neplivită. Mai ales vecinul îi purta sâmbetele pomului ăstuia vestit. C-avea și el un măr, da' de domnesc n-avea încotro. Era un măr pădureț. Și azi rupe-i o cracă mărului domnesc, mâine alta, până ce într-o bună zi, când stăpânul bordeiului și al pomului se dusesse la târg, pizmașul chemă pe alți doi-trei, sar în ograda omului și-i rătează omului mărul de la pământ, iar în trunchiul rămas scobesc o gaură și-i dau foc, să-i ardă și rădăcinile. Unii spun că Dumnezeu nu vede; ba vede el bine. Cum tăiau dâșii mărul cel domnesc, cade din crengile lui, dincolo de gard, singurul măr ce mai rămăsese în pom. Un copil îl vede – căci lumea se strânsese ca la urs și râdea –, se așază pe marginea șanțului și-ncepe să mănânce, cu lăcomie, din rodul minunat. Un sâmbure căzu jos, în țărână. Cine să bage de seamă la un sâmbure! Vorba-i, când se-ntoarse a doua zi omul, trecu cu carul pe lângă casa lui, înainte. Nu și-o recunoștea. Nu mai era mărul cu crengile lui rotate! A aflat bietul păgubaș, în urmă, vestea, s-a plâns la toți, da' degeaba. „Ce te pui, mă, pentru un pom?“, îi ziceau sătenii. La anul, însă, din sâmburele cel căzut în șanț, cresc un copăcel și norocul îl feri și cresc copăcelul până ce se făcu copac rotat. Și într-o primăvară se acoperi de floare și vara dădu rod. Și ce mere! Și ce umbră pentru drumeții osteniți! Se uitau oamenii din sat la el ca la un odor. Dar pizmașul simți din nou fiorul cel

rău la inimă. Trecuseră ani, îmbătrânise, și dânsul tot nu se lăcuise. Că răul din om n-are moarte decât când moare omul. Și iarăși chemă într-o zi pe oameni și le spuse: „Măi, ia hai de-om tăia pomul ăsta, că încurcă drumul“. Dar oamenii s-au uitat la el chiorâș și unul îi răspunse: „Ia caută-ți de treabă; că atunci când l-ai tăiat, era al unuia din noi, dar azi e al nostru, al tuturor. Și să nu te atingi de el, că te cotonogim!“. Și a înghițit în sec pizmașul, iar fostul păgubaș se uita cu drag la pom, că parcă tot al lui era.

Verificați-vă cunoștințele:

Întrebări:

- a) Ce fel de om era țăranul pe care autorul îl prezintă în text?
- b) În ce condiții trăia el?
- c) De ce pizmașul dorea să taie mărul rotat?
- d) Ce părere aveți despre fapta lui? Dar despre săteni?

Teme:

☞ Alcătuiți propoziții cu ajutorul cuvintelor:

crengi
lăcomie
păgubaș

☛ Dați exemple de pomi fructiferi. Scrieți apoi numele fructelor acestora:

păr – pere

.....

.....

.....

☛ Găsiți însușiri potrivite următoarelor cuvinte:

primăvară - - -

..... - - -

floare - - -

..... - - -

copac - - -

☛ Explicați cum a luat naștere noul măr rotat.

Cât un fir de neghină

u trebuie să fii cât un munte de mare ca să poți judeca. Ci de-ai fi cât o neghină, ori cât un fir de colb, dacă ai în căpșorul tău scânteia dumnezeiască ce cuprinde lumea, ți-i de ajuns: știi ce ești, de unde vii și încotro trebuie să te îndrepti“. Gândirea aceasta i-o spusese gănganiei o furnică. Și spusa muncitoare îi intrase atunci pe o ureche și-i ieșise pe alta. De-abia văzuse de câteva zile lumina soarelui, pământul, florile! În iarbă i-au părut toate un rai; dar, când a întins aripioarele și-a zburat, mirându-se că poate să străbată aerul, când apoi a

căzut istovită de oboseală, pe-o frunză, atunci întâiași dată a cunoscut greul. Și spusele furnicii i-au venit în minte... Ce era? O gănganie mică, fără strălucire, rotundă, ca o sămânță. De unde venea? Din iarbă; ținea minte că se trezise sub o rochița-rânduncii. Dar încotro avea să se îndrepte? Ei, asta era greul!

S-a scoborât de pe frunză și-a purces să caute din nou furnica. A umblat încoace, încolo – furnica nicăieri. Altele a întâlnit, dar grăbite. Furnicile nu prea stau de vorbă. A mers mult și bine; altă gândire n-a mai auzit. „Înțelepciunea e rară“, se gândea biata gănganie. Și acesta a fost al doilea necaz al ei. E greu începutul! Într-o zi o prinse ploaia; din nebagare de seamă, căzu într-un șuvoi. De-abia scăpă, pe-un pai. Iar altă dată, ce spaimă, Doamne! Stătu o clipă, fără suflare, sub talpa cizmei grădinarului. Avusese noroc de-o pietricică ce lăsase lângă dânsa un gol. De ce-ți atârnă viața în ziua de azi! Dar trebuia să se păzească de acum cu tot dinadinsul. Trai e acela când ești nevoit să-l cumpănești în fiecare clipă? Umbla numai pe dibuitele: cercetând, ocolind, ispitind. Colo e apă, dincolo oameni, mai la o parte un cărucior cu copii.

„La ce m-a lăsat Dumnezeu dacă n-am părticica mea de pământ? se întreba găngania. Unde să mă așez ca să rămân liniștită?“. Atunci în față i se ridică deodată casa, locuința stăpânului grădinii. „Sus, acolo, trebuie să fie bine... dar e prea înalt“. Să se ridice cu cumpătare. Întâi zbură pe vârful unei

gherghine; de acolo, pe-un copăcel, pe-un călin; pe urmă, pe iedera dimprejurul balconului. În sfârșit, iat-o: a ajuns. S-a așezat pe marginea streșinii. Uf! cum arde tabla. Soarele o dogorește, un chin! Va să zică, și aici, iad. Și gândul o munci iar: „Ce rost avea pe lume?...”. Toate celelalte vietăți păreau că au o chemare. Și fluturul? Cum de nu. Dar fluturul e încântarea ochilor, e floare zburătoare, e o picurare vie din curcubeu. Furnica își face casă, agonisește, trăiesc mii la un loc; furnica, dacă ar fi de o sută de ori mai mare, i-ar fi destulă mintea pe care o are acum, în vreme ce atâtea dobitoace mari cât munții, dacă ar fi de o sută de ori mai mici, nu le-ar ajunge mintea pe care o au cum sunt. Albina... Toate, toate. Și ea? Seama ei pe lume?...

În clipa ceea gâza prinse cu ochisorii o semene a ei zburând pe sus, căutând poate un loc de scăpare ca și dânsa. Dar nici n-apucă bine să se uite la ea, când, ca o săgeată, o rândunică se repezi din cuibul de sub streșină și prinse din zbor tovarășa de suferință. Peste o clipă se auziră țipetele de bucurie ale puișorilor cărora rândunica le aducea hrană. Și gângania, biata, își dete seama: „Vezi, asta e soarta noastră: să hrănim paserile, cari au ce căuta pe lume!”...

...Gâza întinse aripioarele, se lăsă în gol, pluti puțin; apoi săgeata străbătu din nou aerul. Se auzi o pâlpare de aripi. Și, îndată, puișorii primeau, gălăgioși, pe mama bună ce le aducea iar hrană.

Verificați-vă cunoștințele:

Întrebări:

- Ce vorbe înțelepte îi adresase furnica gânganiei?
- Cum arăta lumea descoperită de gânganie?
- Ce fel de vietate era ea?
- Care sunt greutățile pe care le întâmpină în drumul său?
- Cum își descoperă adevăratul rost pe lume?
- Care sunt sentimentele voastre față de această vietate?

Teme:

➤ Despărțiți în silabe cuvintele:

neghină	
furnică	
gânganie	
puișori	
aripioare	
rândunică	

➤ Notați în coloanele de mai jos nume de:

păsări	insecte
.....	
.....	
.....	